

Nr B 38

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring i slutbestämmelserna till luftfartslagen den 6 juni 1957 (nr 297); given Stockholms slott den 6 juni 1958.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt 87 § regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändring i slutbestämmelserna till luftfartslagen den 6 juni 1957 (nr 297).

GUSTAF ADOLF

Ingvar Lindell

Propositionens huvudsakliga innehåll

Genom propositionen föreslås, att luftfartslagens bestämmelser angående jämkning av skadestånd skall träda i kraft den 1 januari 1959 utan avbidan på ikraftträdandet av lagen i övrigt.

Förslag

till

Lag**om ändring i slutbestämmelserna till luftfartslagen den 6 juni 1957
(nr 297)**

Härigenom förordnas, att slutbestämmelserna till luftfartslagen den 6 juni 1957 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse)

Denna lag träder i kraft den dag
Konungen förordnar.

(Föreslagen lydelse)

Denna lag träder i kraft den dag
Konungen förordnar. *Har förordnan-*
de ej meddelats om ikraftträdande se-
nast den 1 januari 1959, skola dock
bestämmelserna i 10 kap. 3 § samt
vad i 15 kap. 1 § andra stycket stad-
gas om tillämpning av dessa bestäm-
melser å militär luftfart m. m. träda i
kraft nämnda dag.

Konungen eller — — — — — efter ikraftträdandet.

Genom denna — — — — — om luftfart.

Utan hinder — — — — — lagens ikraftträdande.

Förekommer i — — — — — stället tillämpas.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 maj 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, KJELLIN, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för försvars-, kommunikations- och finansdepartementen anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Lindell, fråga om *ikraftsättande av den nya luftfartslagens bestämmelser angående jämkning av skadestånd* samt anför därvid följande.

Jämlikt ikraftträdandebestämmelserna till *luftfartslagen den 6 juni 1957* ankommer det på Kungl. Maj:t att bestämma den tidpunkt då lagen skall träda i kraft. Anledningen till att dagen för ikraftträdandet ej fastställts i samband med lagens tillkomst är, att det med hänsyn till samarbetet inom Scandinavian Airlines System (SAS) ansetts önskvärt att den svenska luftfartslagen träder i kraft samtidigt med de nya danska och norska luftfartslagarna. Den svenska lagen har nämligen tillkommit efter nordiskt samarbete, och det var, då frågan behandlades av 1957 års riksdag (prop. nr 69), icke möjligt att med säkerhet förutsäga, när grannländernas luftfartslagar skulle kunna träda i kraft.

I 10 kap. 3 § luftfartslagen stadgas att, om någon vilken förrättar tjänst å luftfartyg är pliktig att ersätta skada som i följd av luftfart uppkommit genom hans fel eller försummelse i tjänsten, rätten äger att, med hänsyn till felets eller försummelsens lindriga beskaffenhet, skadans storlek eller omständigheterna i övrigt, nedsätta ersättningen efter vad som prövas skäligt. Vad sålunda stadgats skall enligt samma paragraf äga motsvarande tillämpning beträffande den som inom markorganisationen eller eljest, annorstädes än å luftfartyg, förrättar tjänst varav trafiksäkerheten är beroende. Jämlikt 15 kap. 1 § andra stycket skall de nu nämnda bestämmelserna gälla jämväl i fråga om luftfart med svenska militära luftfartyg samt om militära flygplatser och annan militär markorganisation.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 7 januari 1958 har *chefen för flygvapnet och flygförvaltningen* hemställt att 10 kap. 3 § och 15 kap. 1 § luftfartslagen, sistnämnda stadgande såvitt det avser 10 kap. 3 §, måtte sättas i kraft utan avbidan på ikraftträdandet av lagen i övrigt. I skrivelsen har framhållits,

att inom flygvapnet sedan längre tid starkt behov har förelegat att bereda flygvapnets marktjänstpersonal större trygghet mot de ofta mycket stora skadeståndsanspråk, som kronan enligt nu gällande skadeståndsregler kan finna sig föranlåten och nödgad att framställa. Framställningar i ämnet har avgivits vid skilda tillfällen. I sitt remissyttrande över 1945 års lufrättssakkunnigas förslag till luftfartslag har chefen för flygvapnet vid 10 kap. 3 § uttalat, att han förutsatte att jämkning av skadeståndsskyldigheten kunde ske även för mekanikerpersonal i marktjänst, och föredragande departementschefen har i propositionen anfört, att sådan mekanikerpersonal icke borde vara undantagen från stadgandets tillämpningsområde. Det har vidare framhållits i skrivelsen, att genom de nämnda bestämmelserna i luftfartslagen en länge behövlig reform av skadeståndsrätten i här ifrågavarande delar blivit lagfäst. Lagens ikraftträdande kan emellertid väntas dröja avsevärd tid. Då det ur flygvapnets synpunkt är angeläget, att reformen genomföres så snart som möjligt, synes den utvägen böra tillgripas, att lagen omedelbart tillåtes träda i kraft i de delar om vilka här är fråga.

Departementschefen. Såsom anfördes under förarbetena till luftfartslagen har stadgandet i 10 kap. 3 § om jämkning av skadestånd motsvarighet inom andra rättsområden, främst sjörätten. Förslaget att även på lufrättens område införa ett stadgande, som gör det möjligt att nedsätta ersättningen i fall då skadans storlek icke står i rimligt förhållande till det begångna felet eller den felandes betalningsförmåga, mötte inga gensagor. Den ifrågavarande bestämmelsen är tillämplig i fråga om både civil och militär luftfart. Den torde vara av särskild betydelse för den militära luftfarten, där flyghaverier ej sällan förekommer.

Det är alltjämt ovisst, när luftfartslagarna i de nordiska länderna kan träda i kraft, och enligt vad som upplysts får man räkna med att dröjsmålet blir längre än som förutsattes vid lagens antagande. Emellertid synes det angeläget att den möjlighet att jämka skadestånd, som genom stadgandet i 10 kap. 3 § införts i vår luftfartslagstiftning, så snart som möjligt kan komma i tillämpning. Jämkningsbestämmelsen är av sådan natur, att den kan träda i kraft utan samband med luftfartslagen i övrigt och utan att motsvarande bestämmelse genomföres i de övriga nordiska länderna. På förfrågan har från vederbörande departement i grannländerna meddelats, att ett sådant utbrytande ej föranleder erinran. Jag vill på grund av det anförda i enlighet med flygvapenchefens och flygförvaltningens hemställda förord, att bestämmelsen sättes i kraft utan att ikraftträdandet av övriga bestämmelser i luftfartslagen avvaktas. Tidpunkten för ikraftträdandet torde kunna sättas till den 1 januari 1959.

Den åt Kungl. Maj:t meddelade fullmakten att förordna om ikraftträdande av luftfartslagen torde icke innefatta bemyndigande att sätta endast viss del av lagen i kraft. För genomförande av den föreslagna åtgärden torde därför krävas att slutbestämmelserna i lagen ändras. I första stycket av dessa bestämmelser torde få föreskrivas, att lagen skall träda i kraft den dag Ko-

nungen förordnar samt att, därest förordnande ej meddelats om ikraftträdande senast den 1 januari 1959, bestämmelserna i 10 kap. 3 § samt vad i 15 kap. 1 § andra stycket stadgas om tillämpning av dessa bestämmelser å militär luftfart m. m. dock skall träda i kraft nämnda dag.

I enlighet med vad nu anförts har inom justitiedepartementet upprättats härvid fogade förslag till lag om ändring i slutbestämmelserna till luftfartslagen den 6 juni 1957 (nr 297).¹

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över lagförslaget måtte för det i 87 § regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Birgitta Liljefors

¹ Denna bilaga, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här nteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 5 juni 1958.

Närvarande:

justitieråden WALIN,
SJÖWALL,
HAGBERGH,
regeringsrådet KLACKENBERG.

Enligt lagrådet den 2 juni 1958 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 23 maj 1958, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över uppriktat förslag till *lag om ändring i slutbestämmelserna till luftfartslagen den 6 juni 1957 (nr 297)*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsrådet K. Sidenbladh.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

Clas Amilon

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 juni 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för försvars-, kommunikations- och finansdepartementen anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Lindell, lagrådets den 5 juni 1958 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 23 maj 1958 remitterade förslaget till *lag om ändring i slutbestämmelserna till luftfartslagen den 6 juni 1957 (nr 297)*.

Föredraganden hemställer, att lagförslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt 87 § regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ulla Larsson